

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

IZVEŠTAJ

OMBUDSMANA

Ex officio br. 563/2024

*u pogledu pozitivnih obaveza preduzimanja preventivnih mera u Centrima za socijalni rad za
zaštitu fizičkog integriteta, odnosno prava na život, kao apsolutnog prava*

Upućen:

G. Agim Aliu - predsednik, Opština Uroševac
G. Shpejtim Bulliqi - predsednik, Opština Podujevo
G. Xhafer Gashi - predsednik, Opština Obilić
G. Ramiz Lladrovci - predsednik, Opština Glogovac
G. Imri Ahmeti - predsednik, Opština Lipljane
Gđa. Liljana Šubarić - predsednica, Opština Gračanica
G. Besim Ilazi - predsednik, Opština Kačanik
G. Alban Hyseni - predsednik, Opština Gnjilane
G. Kadri Rahimaj - predsednik, Opština Kamenica
G. Vladan Bogdanović - predsednik, Opština Klokot
Gđa. Katarina Ristić-Ilić, predsednica, Opština Ranilug
G. Dragan Petković - predsednik, Opština Parteš
G. Bedri Hamza, predsednik, Opština Južna Mitrovica
G. Fadil Nura - predsednik, Opština Skenderaj
G. Ferit Idrizi - predsednik, Opština Vučitrn
G. Shaqir Totaj - predsednik, Opština Prizren
G. Ardian Gjini - predsednik, Opština Đakovice
G. Gazmend Muhaxheri – predsednik, Opština Peć
G. Erden Atiq - predsednik, Opština Severna Mitrovica
G. Lulzim Hetemi - predsednik, Opština Leposavić
G. Izmir Zeqiri - predsednik, Opština Zubin Potok
G. Ilir Peci - predsednik, Opština Zvečane
G. Burim Berisha - predsednik, Opština Kosovo Polje
G. Qemajl Aliu - predsednik, Opština Štimlje

G. Mehmet Ballazhi, predsednik, Opština Elez Han
G. Sokol Haliti, predsednik, Opština Vitina
G. Saša Milošević, predsednik, Opština Novo Brdo
G. Bali Muharremaj, predsednik, Opština Suva Reka
G. Abdülhadi Krasnić, predsednik, Opština Mamuša
G. Bexhet Xheladini, predsednik, Opština Dragaš
G. Smajl Latifi, predsednik, Opština Orahovac
G. Ekrem Kastrati, predsednik, Opština Mališevo
G. Ilir Ferati - predsednik, Opština Istok
G. Ruzhdi Shehu - predsednik, Opština Junik
G. Zenun Elezaj - predsednik, Opština Klina
G. Bashkim Ramosaj - predsednik, Opština Dečane
G. Dalibor Jevtić, predsednik, Opština Štrpce

Priština, 17 april 2025.god.

Cilj izveštaja

1. Ovaj izveštaj je pokrenut po službenoj dužnosti na osnovu izveštaja „Kallxo.com“¹ od 12. aprila 2024. godine sa naslovom: „Ubistvo 21-godišnjakinje u Centru za socijalni rad u Uroševcu, šta se do sada zna? S tim u vezi, saopšteno je da se 12. aprila 2024. godine u Centru za socijalni rad (CSR) dogodilo ubistvu ističući da su žrtva i ubica bili de facto supružnici i da imaju jedno dete iz ove bračne zajednice.
2. Cilj Izveštaja je da oceni ispunjenje pozitivnih obaveza nadležnih organa za zaštitu prava građana na život; da analizira činjenje i nečinjenje nadležnih, odnosno preduzimanje preventivnih mera (opreme sa detektorima i osoblje fizičkog čuvara) u CSR, kao preduslov za bezbednost fizičkog integriteta i bezbednost života Službenika Socijalne Službe (ZSS), kao i stranaka koje primaju usluge u ovoj instituciji. Sve to u cilju implementacije ustavnih odredbi, međunarodnih instrumenata o ljudskim pravima, prakse Međunarodnog suda za ljudska prava (ESLJP), zakona, politika i strategija protiv nasilja u porodici, prava na život, koji su zagantovani u našem demokratskom društvu.

Nadležnosti Ombudsmana

3. Ustav Republike Kosova (u daljem tekstu: Ustav)², u članu 132, stav 1, definiše: *“Ombudsman nadzire i štiti prava i slobode pojedinaca od nezakonitih i neregularnih radnji javnih organa.”* Dok u stavu 3 definiše: *“Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahtjeve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom.”*
4. Prema Zakonu br. 05/L-019 o Ombudsmanu, Ombudsman između ostalog ima i nadležnosti i odgovornosti kao u nastavku:
 - *“da skrene pažnju na slučajeve kada institucije krše ljudska prava i da podnese preporuke da se prekine sa takvim slučajevima, a kada je to neophodno da izrazi svoje mišljenje o stavovima i reagovanju odgovarajućih autoriteta u vezi takvih slučajeva;”* (Član 18, stav 1, podstav 1.2).
 - *“da preporučuje Vladu, Skupštinu i druge nadležne institucije Republike Kosovo o pitanjima koje se odnose na unapređivanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda, ravnopravnosti i nediskriminacije;”* (Član 18, stav 1, podstav 5).
 - *“da objavi obaveštenja, mišljenja, preporuke, predloge i svoje izveštaje;”* (Član 18, stav 1, podstav 6).
 - *“da preporuči donošenje novih zakona u Skupštini, izmene zakona koji su na snazi i donošenje ili izmene podzakonskih i upravnih akata od strane institucija Republike Kosovo.”* (Član 18, stav 1, podstav 7).
 - *“da pripremi godišnje, periodične i druge izveštaje o stanju osnovnih ljudskih prava i sloboda, ravnopravnosti i diskriminacije i da obavlja istraživanje o pitanjima osnovnih ljudskih prava i sloboda, ravnopravnosti i diskriminacije u Republici Kosovo;”* (Član 18, stav 1, podstav 8).

¹ <https://kallxo.com/lajm/vrasja-e-21-vjecares-ne-ferizaj-detaje-nga-vendi-i-ngjarjes/>

² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=3702>

- “da preporuči Skupštini usklađivanje zakonodavstva sa međunarodnim standardima o ljudskim pravima i slobodama kao i njihovu efektivnu primenu;” (Član 18, stav 1, podstav 9).

Dostavljanjem ovog izveštaja nadležnim institucijama i objavljivanjem istog, Ombudsman teži da ispuni gore navedene ustavne i zakonske obaveze.

Postupci Institucije Ombudsmana

5. Dana 12 aprila 2024. godine, Kallxo.com i drugi mediji su izveštavali da je E. C. ubijena iz vatrenog oružja u zgradi CSR-a u Uroševcu, a da je povređen njen maloletni brat (D. C.). S tim u vezi, mediji su preneli da se sumnja na ubistvo i ranjavanje i precizirali da su žrtva i ubica faktički bili supružnici i da iz ove bračne zajednice imaju jedno dete, o kojem se već brinula sada pokojna, koja je zajedno sa sinom živela u kući kod njenih roditelja. Dana 12. aprila 2024. godine ona je dovela dete u CSR na kontakt sa njegovim ocem, s kojim su već živjeli odvojeno i pokrenuli postupak razvoda.
6. Kao društvenu reakciju na ovaj događaj, nekoliko lokalnih i centralnih mreža objavilo je organizovanje protesta za različite manifestacije Mreže žena Kosova,³ pod motom: „Pravda za ubijene žene“, objavljujući da je nasilje nad S.S. zanemareno od strane pravosudnih institucija u zemlji.⁴ Protestna šetnja Kolektiva za feminističku misao i akciju nastavljena je od Trga Zahir Pajaziti, do Ministarstva pravde, policijske stanice i završila se ispred zgrade Vlade Kosova. U Uroševcu je takođe bio protest nakon ubistva E.C.
7. Dana 12. aprila 2024. godine, Osnovno Tužilaštvo u Uroševcu (OTU) - Departman za teška krivična dela (DTKD) saopštio je da je osumnjičenom u ovom slučaju, sa inicijalima V. A., odlukom državnog tužioca određeno zadržavanje u trajanju od 48 sati, zbog sumnje da je počinio krivično delo "ubistvo", prema Krivičnom zakoniku republike Kosova. Regionalni istražitelji Policije Kosova u Uroševcu, u kordinaciji sa Državnim Tužilaštvom izašli su na lice mesta i od strane lekarske ekipe je konstatovana smrt žrtve, a OTU će za osumnjičenog u zakonskom roku podneti zahtev za određivanje mere zadržavanja za gore navedeno krivično delo.
8. Dana 13. aprila 2024. godine, OTU-DTKD je obavestio javnost da je tražio od Osnovnog Suda u Uroševcu (OSU) određivanje mere pritvora u trajanju od 30 dana osumnjičenom sa inicijalima V. A., u vezi sa slučajem teškog ubistva u Uroševcu. Kako navode iz Tužilaštva, postoji osnovana sumnja da 12. aprila 2024. godine, oko 14.40 sati, u prostorijama CSR u ul. “Vëllezërit Gërvalla”, u Uroševcu, okrivljeni je sa umišljajem oduzeo život preminuloj E.C., sa kojom je živeo, pucajući više puta pištoljem u njenu glavu i ranivši u ruku brata preminule (maloletnika), čime je počinio krivično delo „Teško ubistvo“, iz člana 173. stav 1. tačke 1.3, 1.5 i 1.11 Krivičnog Zakonika Republike Kosova.
9. Dana 8 jula 2024. godine, službenik za informiranje OSU-a obavestio je predstavnika Ombudsmana da će ga službenik za krivične predmete obavestiti o broju predmeta, kao i o pretpretresnom sudiji, koji je zadužen ovim predmetom.

³<https://teve1.info/marsh-protestues-per-vrasjen-e-erona-coklit/>

10. Dana 9 jula 2024. godine, predstavnik Ombudsmana je bio u skriptarnici OSU-a, gde je upoznat sa podacima o predmetu i sudiji za prethodni postupak (I.B.), koji je zadužen ovim predmetom, ali sa kojim nije mogao da se sastane, jer je sudija bio na ročištu.
11. Istog dana, direktorka CSR-a u Uroševcu obavestio je predstavnika Ombudsmana da je osumnjičeni za ubistvo bila stranka u CSR Uroševca, od 4 jula 2023 godine, koji je nakon nesuglasica koje su imali kao par, V. A. tražio da može da stupi u kontakt sa svojim detetom. O je dalje naglasila da je Službenik socijalne službe (SSS), koji je vodio slučaj, raskinuo radni odnos, i zato je ona imenovala drugog SSS. Ona je dalje rekla da je kontaktirala dotičnu službenicu, ali da ista tog dana nije bila u stanju da govori o slučaju, zbog teškog zdravstvenog stanja – psihičkog šoka koji je doživela na dan kada se dogodilo ubistvo.
12. Dana 11 jula 2024 godine, predstavnik Ombudsmana je uputio pismo preko elektronske pošte nadzornici, u Kancelariji za ljudska prava i raznolikost u Policiji Kosova (KLJPRPK), da zahteva od odgovornih službenika Policijske stanice u Uroševcu, da ga hronološkim izveštajem obaveste o razvoju događaja sa stanovišta policije, kao i o preduzimanju radnji iz njihove nadležnosti u vezi sa događajem od 12 aprila 20024 godine koji se dogodio u CSR u Uroševcu.
13. Dana 12 jula 2024 godine, predstavnik Ombudsmana je uputio zahtev preko elektronske pošte tužiocu OTU-a, koji je zadužen slučajem da obavesti Instituciju Ombudsmana o preduzetim radnjama od strane ovog tužilaštva u vezi sa događajem od 12 aprila 20024 godine.
14. Dana 26. jula 2024 godine, predstavnik Ombudsmana je primio pismeni odgovor od nadzornice KLJPRPK-a u vezi sa zahtevom koji je podnet 11 jula 2024 godine.
15. Dana 6. avgusta 2024. godine, upravnik Regionalne kancelarije za zaštitu žrtava (RKZZ) u Uroševcu je obavestio predstavnika Ombudsmana u vezi sa slučajem da u ovoj kancelariji nije bilo prijave protiv V. A. od strane sada pokojne E. C., njenih roditelja ili iz bilo kog drugog izvora, u vezi sa vršenjem nasilja nad njom.
16. Dana 14. avgusta 2024. godine, predstavnik Ombudsmana se sastao sa tužiocem OTU-DTKD-a zadužen navedenim slučajem, u vezi čega ga je obavestio kao u nastavku: *“Okrivljeni V.A. nalazi se u pritvoru zbog krivičnog dela teško ubistvo, od datuma. 13. aprila 2024.godine. Dana 4. jula 2025. godine podneli smo zahtev za produženje mere pritvora PP/I. broj 47/2024, koji je odobrio sudija za prethodni postupak OSU-a i da je istome produžena mera pritvora u trajanju od 11. jula 2024. - 9. septembra 2024.godine.”* On je također naglasio da su obavljeni medicinsko-pravni pregledi i pregled oružja, dok se sada čeka pregled telefona od strane Agencije za Forenziku.
17. Dana 20. avgusta 2024. godine, predstavnik Ombudsmana, je dobio odgovor od direktorke CSR-a u Uroševcu, da će hronološki izveštaj slučaja biti dostavljen nakon što se rukovodilac slučaja vrati sa godišnjeg odmora. Shodno tome, 29. avgusta 2024. godine, direktorka CSR je putem elektronske pošte poslala predstavniku Ombudsmana Službeno obaveštenje i ostalu dokumentaciju predmeta koja se nadovezuju sa predmetom.
18. Dana 8. oktobra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana je imao zvaničan sastanak u OSU sa sudijom za prethodni postupak, koji ga je upoznao sa dosadašnjim radnjama u vezi sa prethodnim postupkom, nastavkom pritvora i pokretanjem optužnice od strane

tužioca predmeta, dana 4 septembra 2024.godine. Takođe ga je obavestila o upućivanju predmeta kod sudije OSU-DTKD, i sada je predmet u procesuiranju.

19. Dana 25. oktobra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana imao je sastanak sa sudijom predmeta, koji ga je obavestio da je dana 8. oktobra 2024. godine u OSU-DTKD održano ročište povodom podizanja optužnice protiv optuženog V. A., zbog krivičnog dela „*Teško ubistvo*“, delo koje optuženi nije priznao u ovoj fazi razmatranja i podneo žalbu pred Apelacionom sudu.
20. Dana 20. novembra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana je imao službeni sastanak u CSR-u sa direktorkom ovog centra, koja ga je obavestila da je u oktobru 2024 godine Opština opremila CSR detektorima. Kompanija za osiguranje je trenirala jednog radnika u vezi upravljanja i stavljanja detektora CSR-a u Uroševac, u potpunoj funkciji osiguranja.
21. Dana 22. novembra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana je putem elektronske pošte podneo zahtev predsedniku Udruženja CRS-a i tražio da bude informisan o bezbednosnim aspektima u svim CSR-ima na Kosovu, uključujući opremu sa detektorima.
22. Dana 11. decembra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana se putem elektronske pošte obratio pravnim savetnicima zahtevom da dobije informacije od direktora CSR-a: *"Da li su opremljeni detektorima za kontrolisanje stranaka, kao mera bezbednosti?"* kao i *"Da li imaju fizičke čuvarе objekta?"*
23. Dana 20. decembra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana tražio je od direktorke CSR-a podatke sa hronološkim izveštajem o određivanju starateljstva nad detetom, vršenju starateljstva s njene strane, njegovom smeštaju, opštem stanju navedenog deteta, kao i realizaciji sporazuma od 27.07.2024. godine u vezi ostvarivanja kontakta sa njegovom bakom po majci, do tog dana.
24. Dana 30. decembra 2024. godine, predstavnik Ombudsmana na zahtev od 20. decembra 2024. godine, dobio je odgovor od direktorke CSR u sadržaju kao u nastavku: *"[...] prema sporazumu sklopljenom između zakonskog staratelja H.A. i bake po majci M.C. ovaj ugovor, koji je takođe priložen dana 29. avgusta 2024. godine,... je uvek tekao onako kako su se strane dogovorile,... i na osnovu toga vas obaveštavamo da je dete u vrlo dobrom zdravstvenom stanju i da njegov kontakt sa bakom i dedom po majci nastavlja u najboljem mogućem obliku što pokazuje i emocionalna povezanost deteta sa njegovim dedom i njegovom bakom."*
25. Dana 10. januara 2025. godine, na osnovu informacija koje je dobio sa terena, od DShMS i CSR-i, Ombudsman navodi da: od njih 38 u Republici Kosovo, samo 2 (CSR Priština i CSR Uroševac) imaju fizičko obezbeđenje (čuvare) i detektore za otkrivanje oružja ili drugih opasnih sredstava. Ukupno 21 CSR-a nema detektore, dok njih 15, osim što nemaju detektora, nemaju ni fizičko obezbeđenje (čuvare).
26. Dana 14 februara 2025.godine, predstavnik Ombudsmana je putem podneska tražio informacije od direktorke CSR u Uroševcu, u vezi sa razvojem procedure za pomirenje supružnika, dužinom trajanja ovog postupka, brojem SSS-a, njihovim profilisanjem, obukama koje prate za povećanje svojih profesionalnih kapaciteta.
27. Dana 21. februara 2025. godine predstavnik Ombudsmana dobio je odgovor na svoj zahtev od 14. februara 2025. godine od direktorke CSR-a, koja ga je, između ostalog, obavestila kao u nastavku: *"[...] Što se tiče pisanog sporazuma za sednicu pokušaja*

pomirenja, on nikada nije praktikovan u CSR-u (kao poseban dokument za pokušaj pomirenja), ali kao dokaz da smo radili na njihovom pokušaju pomirenja su izjave stranaka sa protokolom broj 03-436 od 29.03.2024.” A u vezi sa osobljem, ona je naglasila da CSR trenutno imaju samo pet SSS-a, koji nisu profilisani i pružaju socijalne usluge za različite kategorije. A što se tiče stručnog usavršavanja, ista je izrazila potrebu za stručnim usavršavanjem.

Pravni Instrumenti

28. Član 21, stavovi 2 i 3, Ustava definišu kao u nastavku: *“Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, predviđene ovim Ustavom. 3. Svi su dužni da poštuju prava i osnovne slobode ostalih.”*
29. Član 22 Ustava definiše: *“Ljudska prava i slobode, koja su utvrđena sljedećim međunarodnim sporazumima i instrumentima garantovana su ovim Ustavom, i direktno se primjenjuju na teritoriji Republike Kosovo i imaju premoć, u slučaju konflikta, nad svim zakonskim odredbama i ostalim aktima javnih institucija.”* Dok član 23 definiše: *“Ljudsko dostojanstvo je neosporivo i predstavlja osnov svih ljudskih prava i osnovnih sloboda.”* Takođe, na osnovu ovog člana direktno se primenjuje Konvencija Saveta Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (u daljem tekstu: Istanbulska konvencija), koja u članu 5. stav 2. definiše: *“Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mere da s dužnom pažnjom spreče, istraže, kazne i osiguraju reparaciju za dela nasilja obuhvaćena ovom konvencijom koja učine akteri koji ne istupaju u ime države.”* Dok u članu 12. stav 2. takođe definiše: *“Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere za prevenciju svih oblika nasilja obuhvaćenih Konvencijom svakog fizičkog odnosno pravnog lica.”*⁵
30. Član 25, stav 1, Ustava definiše kao u nastavku: *“Svako lice ima pravo na život. [...]”* A u članu 26 definiše: *“Svako lice ima pravo na poštovanje njegovog/njenog fizičkog i psihičkog integriteta, što uključuje: [...]”*
31. Član 2. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda⁶ (4. novembar 1950) (u daljem tekstu Evropska konvencija) definiše: *“Pravo na život svake osobe zaštićeno je zakonom [...]”* Dok u članu 5. stav 1. ove Konvecije propisuje se: *“Svako ima pravo na slobodu i bezbednost ličnosti. Niko ne može biti lišen slobode osim u sledećim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom [...]”*
32. Član 53 Ustava Republike Kosova propisuje: *“Osnovna prava i slobode zagarantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava.”*
33. Ustav, najviši pravni akt, štiti i garantuje osnovna ljudska prava i slobode, pa je sprovođenje i praktično ostvarivanje ovih prava u interesu funkcionisanja vladavine prava. Ustavne garancije služe zaštititi ljudskih prava i funkcionisanju vladavine prava. Ustav u članu 21 izričito definiše obavezu svih organa da poštuju slobode i prava drugih, stoga je ovo načelo imperativ i moraju ga svi poštovati.

⁵https://shendetesia.gov.al/wpcontent/uploads/2018/03/Konventa_e_Keshillit_te_Europes_per_parandalimin_dh_e_luftimin_e_dhunes_kunder_grave_dhe_dhunes_ne_familje.docx

⁶ https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_sqi

34. Konvencija o pravima deteta (u daljem tekstu KPD) ta p r t  Drejtat e F mij s (n  tekstin e m tejme : KDF), u članu 3, stav 1, definiše: “*U svim aktivnostima koje se tiču dece, bez obzira na to da li ih sprovode javne ili privatne institucije za socijalnu zaštitu, sudovi, administrativni organi ili zakonodavna tela, najbolji interesi deteta bi e od primarnog značaja.*” Dalje KPD u članu 19 propisuje: “*Države članice preduzimaju sve odgovarajuće zakonodavne, administrativne, socijalne i obrazovne mere radi zaštite deteta od svih oblika fizičkog ili mentalnog nasilja, povreda ili zloupotrebe, zanemarivanja ili nemarnog odnosa, maltretiranja ili eksploatacije, uključujući i seksualnu zloupotrebu, dok je na brizi kod roditelja, zakonitih staratelja ili nekog drugog lica kome je poverena briga o detetu. [...].*”
35.  lan 1, stav 1, Zakona br.08/l-185 o sprečavanju i zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad ženama i rodno zasnovanog nasilja⁷ definiše: “*Ovaj zakon ima za cilj da spre i i tretira nasilje nad ženama, nasilje u porodici i rodno zasnovano nasilje, zaštiti i doprinese eliminisanju svih oblika diskriminacije žena, promociju ravnopravnosti polova i osnaživanje žena, kao i da izradi neophodne mehanizme za pružanje podrške žrtvama svih oblika nasilja regulisanih ovim zakonom.*”
36. Dalje u članu 5 istog zakona obavezuje državne institucije da daju prioritet svim merama i aktivnostima na sprečavanju bilo kakvih posledica rodno zasnovanog nasilja nad ženama i nasilja u porodici. To znači i povećanu brigu u preduzimanju mera za procenu rizika, od strane svih nadležnih organa, kako bi se sprečilo ponavljanje nasilja, kao u konkretnom slučaju.
37. Zakon br.08/l-255 o socijalnim i porodičnim uslugama⁸ u članu 3 stav 1.12. CSR definiše kao: “[...]Centar za socijalni rad – administrativna i stručna socijalna ustanova na nivou opštine nadležna za zaštitu građana u stanju socijalne potrebe.”
38. Zakon Kosova br. 2004/32 o porodici, ⁹ izmenjen i dopunjen Zakonom br. 06/l-077 o izmeni i dopuni Zakona Kosova br. 2004/32 o porodici¹⁰, u stavu 1 člana 39 ističe: “*Fakti ka zajednica (vanbračna zajednica) smatra se faktički odnos između muškarca i žene koji žive u paru, karakterisana od jednog zajedničkog života koji predstavlja karakter stabilnosti i kontinuiteta.*” Dok u stavu 2 istog člana ističe se: (2) *Fakti ka zajednica (vanbračna zajednica) je ravnopravna bračnim statusom sa aspekta prava i obaveza za staranjem, uzajamnom finansijskom podr skom i imovinskim pravima kako je u ovom zakonu specifikovano.*
39. Dok se u članu 125. stav 1. istog zakona ističe: “*Svako dete uživa neosporno pravo na život.*” A stavom 2 istog člana ističe se: “*Deca imaju pravo da odrastaju u porodici sa roditeljima. Deca koja ne žive zajedno sa oba svoja roditelja, imaju pravo da se redovno susreću sa njima.*”
40. Takođe, član 83. stav 1. navedenog zakona izričito predviđa: “*Postupak mirenja supružnika koji se vodi pred organom starateljstva ne može da traje duže od tri meseca, ako se supružnici ne saglase da nastave ovaj postupak i nakon isteka datog roka.*” A u

⁷ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=83131>

⁸ <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=85111>

⁹ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2410>

¹⁰ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=18420>

stavu 2 se kaže: “Organ starateljstva obavezan je da bez odlaganja sudu podnese pisani izveštaj o ishodu postupka mirenja supružnika.”

41. U članu 156, stavi 1, navedenog zakona ističe se: “Detetom bez roditeljskog staranja smatra se dete koje nema žive roditelje, čiji su roditelji nepoznati ili su nestali.” Dok u stavu 2 ističe se: “Detetom bez roditeljskog staranja smatra se i dete čiji roditelji, iz bilo kojih razloga, privremeno ili trajno ne izvršavaju svoja roditeljska prava i dužnosti.”
42. Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta, u članu 28, stav 1, tačka 1, predviđa: “Zaštita dece bez roditeljskog staranja ostvaruje se kroz osnovne oblike pravne i porodične zaštite, kao što su: 1.1. starateljstvo;...” Dok u stavu 2 ovog člana se kaže: “Institucije obezbeđuju oblike zaštite dece bez roditeljskog staranja, na osnovu važećeg zakonodavstva.”
43. Zakon br.03/L-212 o Radu¹¹, u članu 42, stav 1, ističe: “Zaposleni ima pravo zaštite na radu, zaštitu zdravlja i na radnom ambijentu u skladu sa ovim Zakonom i Zakonom o bezbednosti na radu, zaštitu zdravlja zaposlenih i zaštitu radne sredine.” A u stavu 2 ističe: “Poslodavaoc je obavezan obezbediti potrebne uslove za zaštitu na radu sa kojima se osigurava zaštita života i zdravlja zaposlenih u skladu sa Zakonom.”
44. Zakon br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlja na radu¹² u članu 1 ističe: “Cilj ovog zakona je utvrđivanje mera za poboljšanje nivoa bezbednosti i zdravlja zaposlenih na poslu.” Dok u članu 2 se ističe: ”Ovaj zakon sadrži opšte principe sprečavanja profesionalnih rizika eliminacija faktora rizika i nesreća, informacije, konsultacije, uravnoteženo učešće na poboljšanju zdravlja i bezbednosti na radu obuka zaposlenih njihovih predstavnika i opšte smernice za primenu ovih principa.”

Pravna analiza

45. Zaštita osnovnih ljudskih prava i sloboda je suštinska i veoma važna za efektivan odgovor u prevenciji i tretmanu slučajeva nasilja u porodici u Republici Kosovo, posebno prava na život, koje je klasifikovano kao apsolutno pravo. Uprkos činjenici da je Republika Kosovo preduzela prilično ozbiljne korake u stvaranju mehanizama reagovanja na slučajeve nasilja u porodici, i dalje postoje aspekti koji zahtevaju pažnju nadležnih organa, u vezi sa pozitivnim obavezama države za zaštitu prava na život, uključujući preduzimanje preventivnih mera za stvaranje bezbednog okruženja za pravo na život, kako bi se eliminisala svaka mogućnost situacije kao ona koja se dogodila 12 aprila 2012.godine u CSR-u u Uroševac, kada je tokom službenog postupka njegovog slučaja, V. A. ubio svoju bivšu suprugu sa više hitaca iz revolvera, teško ranio njenog maloletnog brata, a takođe je pretio SSS-u koja je vodila slučaj. Žrtve nasilja u porodici i dalje se suočavaju sa raznim izazovima, posebno zbog nefunkcionisanja organa nadležnih za prevenciju ove uznemirujuće pojave, koja se u velikom broju slučajeva završava fatalno.
46. Ustav, najviši pravni akt, štiti i garantuje osnovna ljudska prava i slobode, pa je sprovođenje i praktično ostvarivanje ovih prava u interesu funkcionisanja vladavine prava. Ustavne garancije služe zaštititi ljudskih prava i funkcionisanju vladavine prava. Ustav u članu 21 izričito definiše obavezu svih organa da poštuju slobode i prava drugih, stoga je ovo načelo imperativ i moraju ga svi poštovati.

¹¹ <https://mpms.rks-gov.net/wpdm-package/ligji-nr-03-l-212-ligji-i-punes-pdf/>

¹² <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8689>

47. Ustav u članu 25, stav 1, definiše: “*Svako lice ima pravo na život.*” Iz ovog stava se jasno vidi da je pravo na poštovanje života građanina u središtu ustavnog sistema zaštite ljudskih prava i kao takvo je apsolutno ljudsko pravo, koje se ni pod kojim okolnostima ne može ograničiti, a odstupanje od ovog prava nije dozvoljeno. Ombudsman napominje da je Ustavom jasno definisano da svako ima pravo na poštovanje svog fizičkog i psihičkog integriteta, da, između ostalog, kada je u pitanju pravo na lični integritet, pravo na zdravlje i pravo na život, država ima pozitivnu obavezu da preduzme sve mere za zaštitu nepovredivosti fizičkog i zdravstvenog integriteta ličnosti, a posebno kada se ugrožava ljudski život. Ustavni sud Republike Kosovo, je u presudi KI. 41/12¹³ utvrdio da bilo povreda prava na život u slučajevima kada nadležni državni organi nisu pružale dovoljnu zaštitu građanima izloženim nasilju u porodici i kada su okolnosti slučaja to zahtevale. Ustavni sud je istakao da je pravo na život najvažnije pravo od svih ljudskih prava, iz kojeg proizilaze sva druga prava, i pojasnio da postoje pozitivne obaveze nadležnih organa da preduzimaju preventivne i operativne mere za zaštitu života svih onih koji su izloženi opasnosti.
48. Istanbulska konvencija, kao važan instrument u ovoj oblasti, čiji je cilj sprečavanje nasilja nad ženama, zaštita žrtava i krivično gonjenje počilaca nasilja, u stavu 1. člana 5. [Obaveze država i dužna pažnja] utvrđuje da državni organi, uključujući i socijalne službe, imaju odgovornost da sprečavaju, istražuju, procesuiraju i kažnjavaju dela nasilja nad ženama i u stavu 5. člana 18. [Opšte obaveze], između ostalog, naglašava obavezu poduzimanja potrebnih mera za njihovu zaštitu.
49. Pored borbe protiv nasilja nad ženama, koje je neposredan zadatak za postizanje veće ravnopravnosti žena i muškaraca, zahteva se poduzimanje opštih mera, jer samo istinska ravnopravnost žena i muškaraca sa istim pravima i obavezama, kao i jednako vrednovanje njihovog doprinosa, može istinski otkloniti nejednakost i nasilje nad ženama. S tim u vezi, možemo zaključiti da Kosovo treba još mnogo da uradi, a slučaj kojim se bavimo predstavlja neuspeh naših organa i naših institucija, gde je pored gubitka života i ugrožavanja drugih života, jednogodišnje dete je teško pogođeno posledicama tog dela. I s tim u vezi, u pogledu saniranja posledica po dete, brige o njemu, njegovoj dobrobiti i dr. Konvencija o pravima deteta (u daljem tekstu: KPD) daje adekvatno rešenje, i u članu 3. stav 1. utvrđuje da najbolji interes deteta mora da prevlada u svim odlukama koje se odnose na dete, bez obzira da li ih donose javne ili privatne institucije, sudovi ili drugi organi, poput administrativnih. Ovim rešenjem je familjarizovan i Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta, i isto rešenje je CSR precizno primenio u konkretnom slučaju i situaciji deteta.
50. Član 2. Evropske konvencije predstavlja opšte obaveze države da štiti pravo na život i uključuje pozitivne i negativne aspekte: a) pozitivnu obavezu zaštite života; i b) negativnu obavezu suzdržavanja od nezakonitog oduzimanja života. Pozitivna obaveza nameće obaveze prevencije i istrage. Obaveze prevencije (vidi predmet Evropskog suda: *Osmani protiv Velike Britanije, od 28. februara 1998.*) obavezuju vlade država da spreče i da se bore protiv krivičnih dela. Prema tome, ukoliko se dokaže da su vlade imale saznanja, ili su trebale da imaju saznanja u trenutku postojanja stvarne i neposredne opasnosti po život identifikovanog lica od krivičnih dela trećih lica, i ukoliko nisu preduzele odgovarajuće

¹³ Vidi Presudu Ustavnog Suda Republike Kosova KI 41/12, podnosioci Gëzim i Makfire Kastrati protiv Opštinskog Suda u Prištini i Sudskog saveta Kosova.

mere u okviru svojih nadležnosti, koje bi se, prema razumnoj proceni, mogle očekivati, kako bi se izbegao rizik po život, iste treba da odgovaraju za neizvršenje pozitivnih obaveza.

Konstatacije Ombudsman

51. Zaštita osnovnih ljudskih prava i sloboda je suštinska i veoma važna za efektivan odgovor u prevenciji i tretmanu slučajeva nasilja u porodici u Republici Kosovo, posebno prava na život, koje je klasifikovano kao apsolutno pravo. Uprkos činjenici da je Republika Kosovo preduzela prilično ozbiljne korake u stvaranju mehanizama reagovanja na slučajeve nasilja u porodici, i dalje postoje aspekti koji zahtevaju pažnju nadležnih organa, u vezi sa pozitivnim obavezama države za zaštitu prava na život, uključujući preduzimanje preventivnih mera za stvaranje bezbednog okruženja za pravo na život, kako bi se eliminisala svaka mogućnost situacije kao ona koja se dogodila 12 aprila 2012.godine u CSR-u u Uroševac, kada je žrtva bila jedna žena, koja je primala uslugu od ovog CSR-a. Žrtve nasilja u porodici i dalje se suočavaju sa raznim izazovima, posebno zbog nefunkcionisanja organa nadležnih za prevenciju ove pojave.
52. Ombudsman uočava da je CSR u Uroševcu, počev od 4. jula 2023. godine, obradila zahtev V.A., koji je kategorisan kao „Kontakt sa detetom“. Strane su se međusobno dogovorile da se kontakt roditelja ostvaruje u CSR-u, svakog drugog i četvrtog petka u mesecu, u 13.30 sati.
53. Što se tiče postignutog sporazuma (usmenog), između V.A. i E.C. za ostvarivanje kontakta sa detetom, Ombudsman nalazi da direkcija CSR-a u Uroševcu nije uopšte sastavila pismeni sporazum niti zapisnik, što predstavlja loše vođenje predmeta u profesionalnom smislu. U zvaničnom Obaveštenju CSR-a od 29. avgusta 2024. godine nije specifikovano da je bilo pismenog sporazuma, i navodi se samo vreme donošenja deteta u 13.30 časova, ali nije uopšte precizirano trajanje sastanka.
54. Takođe iz zvaničnog Obaveštenja od 29. avgusta 2024. godine, koje je upućeno Instituciji Ombudsmana, saznaje se da je 21. jula 2023. godine, u kancelariji CSR-a u Uroševcu, u prisustvu SSS, održana sednica u vezi sa saniranjem porodičnih odnosa, na osnovu zahteva V.A., koji je E.C. prvobitno odbila, ali je potom pristala da se održi ta sednica. Ovom prilikom, Ombudsman primećuje da u vezi ove sednice CSR, odnosno SSS nije sačinila nikakav zapisnik koji bi odražavao tok ovog sastanka, na kojem bi se moglo ispravno razumeti volja E.C. u vezi njenog povratka u brak ili ne. Loše vođenje predmetnog slučaja dalje potvrđuje zapisnik od 29. marta 2024. godine, gde se primećuje da je E.C., između ostalog, izjavila da konačno neće imati nikakav odnos sa bivšim suprugom, dok je što se tiče sina, kontakt sa njim je želela da se ostvari preko CSR-a, koji će to nadgledati.
55. Ombudsman primećuje da u članu 83. stav 1. Zakona Kosova br. 2004/32 o porodici¹⁴ (izmenjen i dopunjen Zakonom br. 06/1-077 o izmenama i dopunama Zakona Kosova br. 2004/32 o porodici) stoji: *“Postupak mirenja supružnika koji se vodi pred organom starateljstva ne može da traje duže od tri meseca, ako se supružnici ne saglase da nastave ovaj postupak i nakon isteka datog roka.”* Polazeći od odgovora CSR od 21. februara 2025. godine, Ombudsman konstatuje da u navedenom slučaju nije postupano u skladu sa

¹⁴<https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=2410>

članom 83. ovog zakona. Iz odgovora se saznaje da je postupak mirenja trajao više od tri meseca i da nije bilo pismenog sporazuma između supružnika o njegovom nastavku, što dokazuje očiglednu samovolju i neprofesionalnost CSR u navedenom slučaju. Konkretnije u vezi sa ovim, videti tačke 26 i 27 ovog izvještaja.

56. Ombudsman ističe da se na osnovu obaveštenja koje je primio od OTU-a i OSU-a, V. A. nalazi u pritvoru i da je 08. oktobra 2024. godine u OSU-DTKD održano je ročište za preispitivanje podignute optužnice protiv njega, zbog krivičnog dela „*Teško ubistvo*”, iz čl.173. 1., podstav. 1.3 i 1.5 KZRK-a, krivično delo koje optuženi nije priznao u ovoj fazi ispitivanja i uložio je žalbu Apelacionom sudu.
57. Ombudsman podseća da Zakon br. 06/L-084 o zaštiti deteta u članu 28. stav 1. tačka 1. predviđa da se zaštita dece bez roditeljskog staranja ostvaruje putem starateljstva, dok se u stavu 2. ovog člana naglašava da se ova zaštita vrši u skladu sa važećim zakonodavstvom. U ovom slučaju, Ombudsman ocenjuje preduzimanje efikasnih i blagovremenih radnji od strane CSR-a u vezi sa porodičnim stambenim zbrinjavanjem deteta, 25. aprila 2024. godine, dodelivši mu zakonskog staratelja, baku po ocu, kao najpogodnije lice.
58. Ombudsman primećuje da je CSR u Uroševcu, 24. jula 2024. godine, sklopio ugovor između strana prema kojem će zakonski staratelj svakog prvog i trećeg petka u mesecu, sa početkom u 10:00 časova, u kancelariji CSR-a, predati dete baki po majci, koja će ga vratiti u ponedjeljak u 10:00 časova, i da se preda pravnom staratelj. Ombudsman, na osnovu informacija i dokazne dokumentacije, ocenjuje rad CSR-a zbog činjenice da se navedeni sporazum sprovodi detaljno, radnje koje ispunjavaju uslove za zaštitu deteta iz Zakona br. 06/L-084 o zaštiti deteta, u članu 5, stav 1.
59. Ombudsman ističe da jedna od prepreka efikasnom funkcionisanju CSR su uslovi rada SSS u ovim centrima. U tom pravcu, konstatujući ovu pojavu, Ombudsman je izrazio zabrinutost u Izveštaju sa preporukama po službenoj dužnosti br. 59/2019¹⁵, gde se bavio pitanjima zakonodavstva, strukturiranja, nadležnosti CSR, itd. U tom pogledu, između ostalog, u navedenom izveštaju u tački 48 se navodi: *"CSR pružaju preko 50 vrsta profesionalnih socijalnih usluga. Službenici za socijalne usluge nemaju odvojene referate, ali su dužni da se bave svim kategorijama slučajeva i svim vrstama profesionalnih socijalnih usluga. Priroda posla je različita za svaki slučaj, prema tome nemoguće je da službenik socijalnih službi poseduje sve veštine za tretiranje svake kategorije."* Dok u tački 49 ovog izveštaja se ističe: *"Stručne obuke koje pruža CSR, posebno za osoblje koje se bavi direktnim radom, su u veoma malom broju i nisu na adekvatnom nivou sa stručnim trenerima."*
60. Ombudsman, na osnovu podataka kojima raspolaže, ističe da CSR-i u pogledu klasifikacije referata za SSS, kao ni u pogledu stručnog usavršavanja, nisu preduzele potrebne korake, koji bi uticali na povećanje efikasnosti rada u vođenju predmeta, što bi rezultiralo njihovim efikasnim rešavanjem.
61. Na osnovu odgovora CSR u Uroševcu od 21. februara 2025. godine, u vezi sa kapacitetima osoblja, Ombudsman ocenjuje da je pitanje u pogledu kapaciteta zabrinjavajuće. Prema navedenom pismu, CSR trenutno ima samo pet SSS (dvoje su pred

¹⁵ Vidi Izveštaj sa preporukama ex officio br.59/2019, od 17 decembra 2019.

penzionijom), koji pružaju socijalne usluge različitim grupama građana. Ovi službenici nisu profilisani i nisu dovoljno obučeni, što ukazuje na nestabilnu situaciju.

62. Takođe, Ombudsman ističe da bi CSR-i takođe trebalo da preduzmu neophodne radnje u smislu unapređenja i obezbeđenja zaštite života i zdravlja zaposlenih, u skladu sa članom 1. Zakona br. 04/L-161 o bezbednosti i zdravlju na radu¹⁶, kao i stav 2 člana 42 Zakona o radu br. 03/L-212.¹⁷
63. Ombudsman ocenjuje da je situacija u kojoj SSS-i rade u CSR-ima potpuno nestabilna ne samo zbog obima posla, neprofilisanosti, kako smo već rekli, već i zbog mogućeg direktnog ugrožavanja života na njihovim radnim mestima. Ombudsman, na osnovu dosadašnjih nalaza, naglašava da je život SSS-a koje je vodila navedeni slučaj, bio direktno ugrožen 12. aprila 2024. godine, kada je E.C., u prostorijama CSR, ubijena od strane njenog bivšeg supruga V.A. Kao rezultat toga, ona je sada na lekarskom tretmanu.
64. Iz intervjua koje je Ombudsman obavio sa direktorima DUSZ-a i CSR-a proizilazi da je, generalno, stanje u CSR-a je daleko od najelementarnijih standarda koji bi im omogućilo da ostvare svoju funkciju zbog koje su osnovani - pružanje socijalnih usluga.
65. Ombudsman izražava duboku zabrinutost, jer od svih CSR-a, od tragičnog slučaja od 12. aprila 2024. godine, kada je E. C. ubijena, a njen maloletni brat povređen, kao i da je direktno ugrožen SSS, koja je pružala socijalne usluge u vezi sa slučajem, jedino je CSR u Prištini imala ranije detektor za detekciju opasnog oružja ili drugih opasnih sredstava. CSR u Uroševcu je opremljen detektorima tek nakon tragičnog slučaja, dok 36 CSR-a širom Kosova ne samo da su i dalje neopremljene detektorima, već dobar deo njih nema čak ni fizičko obezbeđenje.
66. Iz intervjua koje su predstavnici Ombudsmana vodili sa direktorima DUSZ-a i CSR-a drugih komunikacija i istraživanja uopšteno proizilazi da je stanje u CSR-ima daleko od najosnovnijih standarda za ispunjavanje njihove funkcije zbog koje su i osnovani – pružanja socijalnih usluga. Stoga je Ombudsman, polazeći od ovih argumenata,

PREPORUČUJE

Opštini Uroševac:

- *Da popuni potrebna radna mesta sa službenicima za socijalne usluge u CSR-u;*
- *Da organizuje stručne obuke za službenike socijalnih službi.*

Opštini Podujevo:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Obilić:

¹⁶ <https://gzk.rks-gov.net/ActDetail.aspx?ActID=8689>

¹⁷ <https://mpms.rks-gov.net/wpdm-package/ligji-nr-03-l-212-ligji-i-punes-pdf/>

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Glogovac:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Lipljane:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Gračanice:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Kačanik:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Gnjilane:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Kamenica:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Klokot:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Raniluk:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Parteš:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Južna Mitrovice:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Skenderaj:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Vučitrn:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Prizren:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Đakovice:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Peć:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Severna Mitrovica:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Leposavić:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Zubin Potok:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Zvečane:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Kosovo Polje:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Elez Han:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Štimlje:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Vitina:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Novo Brdo:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Suva Reka:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Mamuša:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Dragaš:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Orahovac:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Mališevo:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Istok:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Junik:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Klina:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Dečane:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

Opštini Štrpce:

- *Da u najkraćem mogućem roku opremi CSR detektorom za otkrivanje oružja ili drugog opasnog oružja.*

U skladu sa članom 132, stav 3 Ustava Republike Kosovo („Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom“) i člana 28 Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu („Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, [...] treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj

formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja“), ljubazno vas molimo da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim pitanjem

S poštovanjem,

Naim Qelaj
Ombudsman